

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

§. 1. De Mensuris antiquis Graecorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

inuicem distare facit. Quæ manifesta sunt diligentius figuram in-
tuenti.

Denique ad computi facilitatem cum id semper fiat per trigin-
ta, multiplicabis semper per 3. & numero resultanti addes notam
Arithmeticam 0. Ut nosse vis quantus sit terræ ambitus 360. mul-
tiplicas per 3. dantur tibi 1080. adde 0. fient 10800. tot ergo
Leucas Francicas orbis ambitus complectitur.

CAPVT VI.

De Mensuris Geographicis.

AGIMVS hîc tantum de mensuris quarum meminere Geo-
graphi, aut quæ ab iis supponuntur.

§. I. De Mensuris antiquis Græcorum.

EXPRESSÆ sunt his versiculis technicis.

Quattuor ex digitis constabat Græca Paleste
Illater in Spithame: iusto quater in Pede: Senos
Fert Orgia pedes: Pelethro centesimus est pes:
Aruus dimidium est: Stadiumque coerces Achium
Sexcentos: Stadia Assyriis ignota Pharoque
Triginta antiquis Parasanga, & Schœnus habebant.

PALESTE Παλεστή, aliter δῶρον & δοχμή & δακτυλοδοχμή, quod
quatuor digitos coherentes exhiberet, ait Iul. Pollux, à Latinis
vertitur *palmus paruus*. Observabis hîc etiam Palestem fuisse du-
plicem, *minorem* de quâ agimus, *maorem* quæ cum sequenti Spi-
thame confunditur, quod fecit Plinius.

SPITHAME, σπιθαμή mensura à pollice ad auricularum digi-
tum ὅτι τὸ σπιθαμῶν τὸ δακτύλος, & 12. digitos continebat,
quare optimè vertetur Latine *dodrans*, aliquando vertitur *pedalis*,
aliquando *Semipedalis*.

PES Πούς, Herodoto lib. 2. quatuor palestiarum est, igitur sede-
cim digitos continebat: erat autem paulò maior pede Romano.

ORGIA ὄργια, Latine *ulna*, ὅτι τὸ ὀρέγειν τὰ γῆα, ab *extenden-*
dis brachiis: continebat 6. pedes, seu 4. cubitos: duplex autem
orgia, vna *διγῆα* iusta dicta, altera *maior* 10. pedum cuius meminit
Theophrastus.

52 DE ELEMENTIS EX GEOMETRIA,

PLETHRUM, vel PELETHRUM πλεθρόν, vel πελεθρόν, Latinis *ingerum*, 100. pedes continebat.

ARVVS ἀρβυλα 50. pedes. Hanc mensuram aliqui ad 100. cubitos extendunt.

STADIUM στάδιον Græcorum proprium ab Hercule pedibus suis in Olympico Campo metatum pedum secentum fuit. Si Stadium duplicaretur dicebatur DIAVLOS, quod bis in eodem loco discurrentes apparent: si *Dianlos* duplicaretur appellabatur DOLICHOS.

PARASANGA mensura Persica, immo & Ægyptiaca Herodoto teste 30. Stadiorum: eidem Herodoto lib. 2. & 5. & Xenophonti 2. Anabases. Fuisse tamen variam hanc mensuram intelligitur ex Plinio lib. 6. cap. 26.

SCHOENVS χοῖνος *Funis* à iuncō ex quo conficiebatur, de cuius extensione triplex opinio. *Prima*, Ptolemæi, Plinij, Artemidori, Strabonis, triginta Stadiorum. *Secunda*, Plinij qui sui parum memor cap. 14. lib. 12. tribuit quadraginta stadia Schæno, notatque id ex Eratosthene depromptum esse: quamquam ibidem obseruet nonnullos ad 32. contrahere, mendosè pro 30. *Tertia* denique est Herodoti lib. 2. ubi tribuit Schæno 60. Stadia, quæ Hermogenis fuisse etiam perhibetur. Has omnes opiniones conciliare videtur Strabō lib. 17. cùm ex Artemidoro notat variam fuisse mensuram Schæni; & ab vrbe *Peluso* ad *Memphim*, continere 30. Stadia, à *Memphi* *Thebaidem* vsque centum & viginti, à *Thebaidē Syenen* vsque sexaginta: immo se expertum esse alicubi 40. Stadiorum esse.

§. 2. De Romanis mensuris.

HAS quoque in hæc carmina technica coniecere Geometra.

Quatuor ex granis Digitus componitur unus:

Est quater in Palmo digitus: quater in Pede palmus:

Quinque pedes Passum faciunt: passus quoque centum

Viginti quinque Stadium dant: at miliare

Octo dabunt Stadia: duplicatum dat tibi Leucam.

DIGITVS minima agrestium mensurarum Frontino, hoc est quæ mensores utebantur, continet quatuor hordei grana $\chi\tau'$ τὸ μῆκος disposita.